

BIOLOGIJA

EKSTERNA PROVJERA ZNANJA UČENIKA NA KRAJU III CIKLUSA OSNOVNE ŠKOLE

UPUTSTVO

VRIJEME RJEŠAVANJA TESTA: 60 MINUTA

Ne otvarajte test dok vam test-administrator ne kaže da možete početi sa radom.

Dozvoljen pribor: grafitna olovka, gumica i hemijska olovka.

Učenikov rad mora biti napisan hemijskom olovkom.

Samo skice i grafici mogu biti nacrtani grafitnom olovkom.

Tokom ispita dopuštena je upotreba digitrona (džepnog kalkulatora).

**Pažljivo pročitajte svako pitanje i uputstva
koja su napisana ispred svake grupe pitanja.**

U pitanjima od 1 do 5 zaokružite slovo ispred tačnog odgovora.

Prilikom odgovaranja na pitanja od 6 do 10 požljivo popunite tabele.

U pitanjima od 11 do 20 jasno i precizno napišite odgovore na za to predviđeno mjesto.

Ako odgovor dajete na više načina, nedvosmisленo označite koji da ocjenjivač boduje.

Pitanje će se vrednovati sa 0 bodova ako je:

- netačno
- zaokruženo više ponuđenih odgovora
- nečitko i nejasno napisano
- rješenje napisano grafitnom olovkom

Ukoliko pogriješite, prekrižite i rješavajte ponovo.

Nije dozvoljena upotreba korektora.

Želimo vam puno uspjeha!

ŠIFRA UČENIKA

U pitanjima od 1 do 6 zaokružite slovo ispred tačnog odgovora.

1. Koja se tvrdnja **NE odnosi na organizme koji uzrokuju alkoholno vrenje?**

- A. za ishranu koriste šećere
- B. jednoćelijske su gljive
- C. razmnožavaju se pupljenjem
- D. saprofitske su bakterije

2 boda

2. Pri uzgajanju kivija, nepohodno je zasaditi muške i ženske sadnice da bismo dobili plod. To znači da je kivi:

- A. dvodoma biljka sa dvopolnim cvjetovima
- B. dvodoma biljka sa jednopolnim cvjetovima
- C. jednodoma biljka sa dvopolnim cvjetovima
- D. jednodoma biljka sa jednopolnim cvjetovima

2 boda

3. Zajedničko za šarana, guštera i žabu je:

- A. dišu plućima
- B. imaju krljušti
- C. koža im je sluzava
- D. nervni sistem je cjevast

2 boda

4. U bodljokošce **NE spadaju:**

- A. morske zmijuljice
- B. morski ježevi
- C. morski krinovi
- D. morske sase

2 boda

5. Povreda malog mozga može dovesti do poremećaja:

- A. pamćenja
- B. ravnoteže
- C. sluha
- D. vida

2 boda

6.

Koji od navedenih djelova uha pripada unutrašnjem uhu?

- A. bubna opna
- B. nakovanj
- C. puž
- D. uzengija

2 boda

U pitanjima od 7 do 10 pažljivo popunite tabele.

7.

Upišite X pored odgovarajuće tvrdnje (tačne ili netačne).

TVRDNJA	TAČNA	NETAČNA
Sjeme monokotila ima dva klicina listića.		
Monokotile imaju žiličast korijen.		
Plod dikotila je najčešće sušan.		
Dikotile mogu imati zeljasto ili drvenasto stablo.		

2 boda

8.

Upišite X na odgovarajuće mjesto u tabeli tako da povežete organe za varenje sa odgovarajućom funkcijom.

- A. dvanaestopalačno crijevo
- B. debelo crijevo
- C. želudac
- D. jetra
- E. pljuvačne žlijezde

1. lučenje pepsina
2. resorpcija svarenih sastojaka hrane
3. lučenje žuči
4. lučenje amilaze

ORGAN	FUNKCIJA			
	1.	2.	3.	4.
A.				
B.				
C.				
D.				
E.				

3 boda

9.

Upišite X pored odgovarajuće tvrdnje (tačne ili netačne).
Rahitis je oboljenje kostiju koje nastaje uslijed nedostatka:

TVRDNJA	TAČNA	NETAČNA
fosfora		
vitamina D		
magnezijuma		
kalcijuma		
vitamina E		

2 boda

10.

Popunite tabelu brojevima brojevima tako da pravilno poređate nivoe organizacije od **NAJPROSTIJEG** do **NAJSLOŽENIJEG**.

1. ćelija
2. organski sistem
3. organ
4. organela
5. molekul
6. tkivo

--	--	--	--	--	--	--

1 bod

U pitanjima od 11 do 20 upišite odgovore na za to predviđeno mjesto.

11.

A. Kako se nazivaju grupe u koje svrstavamo živa bića prema srodnosti?

Odgovor: _____

B. U kojih pet carstava su svrstana sva živa bića?

Odgovor: _____

3 boda

12.

Upišite u tabelu nazive bakterija čiji su oblici dati.

OBLIK	NAZIV
lopta	
spirala	
štapić	

2 boda

13. A. Euglena, papučica i ameba pripadaju grupi _____.

B. Koji od iznad navedenih organizama može da vrši fotosintezu?

Odgovor: _____

2 boda

14. Na slikama su date vrste lišajeva.

1.

2.

3.

A. Kojim brojem je označen lišaj koji je najmanje osjetljiv na zagađen vazduh?

Odgovor: _____.

B. Kojem tipu lišajeva na osnovu građe pripada lišaj iz pitanja A?

Odgovor: _____.

C. Kako se nazivaju organizmi koji svojim prisustvom ukazuju na kvalitet životne sredine?

Odgovor: _____.

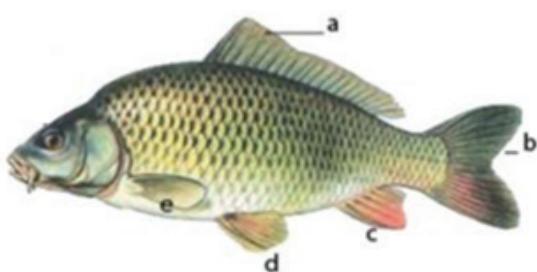
3 boda

15. Gdje su smješteni sjemeni zameci skrivenosjemenica?

Odgovor: _____

1 bod

16. A. Napišite nazive djelova ribe koji su označeni na slici.

- a. _____
b. _____
c. _____
d. _____
e. _____

B. Kako se naziva organ koji omogućava ribi da mijenja dubinu?

Odgovor: _____

3 boda

17. Rožne krljušti gmizavaca ne mogu da rastu uporedo sa njihovim tijelom, pa ih moraju periodično zamjenjivati. Taj proces se naziva

_____.

1 bod

18. Procesom proste čelijske diobe podijelile su se četiri čelije čiji je broj hromozoma 16.

A. Koliko je čelija nastalo nakon dvije uzastopne diobe?

Odgovor: _____

B. Koliko hromozoma sadrži svaka novonastala čelija?

Odgovor: _____

2 boda

19. Kako se naziva mjesto spajanja nervne i mišićne čelije?

Odgovor: _____

1 bod

20. Koji krvni sud u plućima nosi oksigenisanu a koji dezoksigenisanu krv?

Odgovor:
oksiGENISANU KRV NOSE _____

dezOKSiGENISANU KRV NOSE _____

2 boda

POPUNJAVA KOMISIJA ZA OCJENJIVANJE

Ukupan broj osvojenih bodova na testu: _____

Ocjena: _____

KOMISIJA:

GLAVNI OCJENJIVAČ:

Dana _____ 20_____. godine